

Destato

Συνέλευση Περάματος για την αλληλεγγύη και τη δράση
destato.blogspot.com

Ένα ΣΧΟΛ(ε)ΙΟ

για την Κοινωνική

Αποσύνθεση

ΧΤΙΩ
SCHOOL
100ΗΣ

Το παρόν έντυπο αποτελεί μια προσπάθεια κριτικού σχολιασμού του θεσμού της εκπαίδευσης. Γράφτηκε, συνδιαμορφώθηκε και εκδόθηκε από την συνέλευση Destato, η οποία δημιουργήθηκε μετά την εξέγερση του Δεκέμβρη του 2008, έχοντας ως στόχο τη διάχυση ανατρεπτικού και ριζοσπαστικού λόγου στις γειτονιές του Περάματος. Το Destato λειτουργεί αντιεραρχικά, αντισεξιστικά, αντιθεσμικά, αντιεμπορευματικά και αδιαμεσολάβητα. Η παρούσα έκδοση δεν έχει αντίτιμο και μοιράζεται χέρι με χέρι σε στέκια, καταλήψεις και σχολεία.

Είμαστε αυτοί που με τα αστέρια και τις ζωγραφιές στα θρανία μας διαταράσσουμε την ομαλή λειτουργία του σχολείου.

Είμαστε αυτοί που τα πειράγματα και το χέλιο μας σπάνε την πρήξη των σχολικών ωρών.

Είμαστε αυτοί που οι απειλές των καθηγητών μας χερμίζουν έμπνευση για νέες στρατηγικές στον πόλεμο νευρών που μας έχουν κηρύξει.

Είμαστε αυτοί που δε φοβούνται το απουσιολόγιο. Αυτοί που η αγαπημένη τους ώρα είναι η κοτάνα.

Είμαστε τα παιδιά των τελευταίων θρανίων.

Το παρόν έντυπο τυπώθηκε στην

Από το «κρυφό σχολειό» στα κρυφά του σχολείου...

Το σχολείο ως ένας από τους θεμέλιους λίθους της κοινωνίας δεν θα μπορούσε να αποτελεί ένα πολιτικά ουδέτερο κρατικό μηχανισμό. Μέσα από τη βιωμένη εμπειρία όλων μας θα επιχειρήσουμε μια ανάλυση του «κρυφού σχολείου» και των μηχανισμών του. Χρησιμοποιούνται εργαλειακά σχήματα ερμηνείας της λειτουργίας του σχολικού μηχανισμού ως θεσμός παραγωγής, αναπαραγωγής και ιδεολογικής χειραγώγησης στις οικονομικές, πολιτικές, πολιτισμικές αξίες και στον ταξικό διαχωρισμό της καπιταλιστικής κοινωνίας. Από την άλλη όμως απέναντι σε μία τόσο απλουστευμένη ερμηνεία που αντιμετωπίζει τα σχολεία ως τέλεια προγραμματισμένους θεσμούς που εξυπηρετούν τα συμφέροντα των κυρίαρχων τάξεων και του κράτους δεν φαίνονται περιθώρια για ανθρώπινη παρέμβαση προς τις οδούς της αυτοδημιουργίας, της αντίστασης, της αυτοδιαχείρισης και της χειραφέτησης.

I DON'T WANT TO GO TO
SCHOOL! I HATE SCHOOL!
I'D RATHER DO ANYTHING
THAN GO TO SCHOOL!

Δεν είμαστε αφελείς βέβαια να αγνοήσουμε ότι το σχολείο λειτουργεί μέσα σε ασύμμετρες σχέσεις εξουσίας που πάντα ευνοούν τους καταπιεστές. Κι όμως η ιστορία δεν γράφεται πίσω από τις πλάτες των μαθητών και των δασκάλων. Άλλωστε όλοι μας περάσαμε μέσα από το καζάνι της εκπαίδευσης άλλοι πετάχτηκαν κατά την διάρκεια του βρασμού ως τα περιττά συστατικά, άλλοι καλοσερβίστηκαν στο πιάτο του συστήματος ως θρεπτική τροφή ενώ άλλοι κατά τη διάρκεια της χώνεψης... «έκατσαν στο στομάχι» του καπιταλισμού και της εκμετάλλευσης, αναδεικνύοντας έτσι αδιαμεσολάβητες, απελευθερωτικές και χειραφετητικές πρακτικές που δεν αφομοιώνονται από το σύστημα και στοχεύουν στην κατάρρευση του επίπλαστου ιδεολογικού μανδύα που σκεπάζει την πραγματική φύση και λειτουργία του εκπαιδευτικού μηχανισμού και στον προσανατολισμό προς τις διαδικασίες καταστροφής του ίδιου του συστήματος.

«Το σύστημα διδασκαλίας είναι η διδασκαλία του ίδιου του συστήματος»

Ο σχολικός μηχανισμός ως θεσμικό παράγωγο της καπιταλιστικής κοινωνίας είναι δεδομένο ότι είναι σχεδιασμένος με βάση την τεχνοκρατική λογική, ως μια μηχανή μαζικής παραγωγής εργατικού δυναμικού το οποίο θα διοχετευθεί σε όλες τις βαθμίδες της πυραμιδωτής εργασίας, στις υπηρεσίες του κεφαλαίου. Ένας μηχανισμός του οποίου τα γρανάζια γυρνάνε με αυτοματοποιημένους ρυθμούς χωρίς κανένα όραμα, πνοή ή έμπνευση. Το σχολείο ως μηχανισμός παράγει ανθρώπους με τις κατάλληλες αξίες, ιδεολογίες για την κάλυψη των αναγκών της διαίρεσης της εργασίας στην κοινωνία. Το σχολείο λοιπόν στις υπηρεσίες του συστήματος είναι εκεί για να αναπαράγει τις δεξιότητες και τους κανόνες της εργατικής δύναμης, τις σχέσεις παραγωγής, τις σχέσεις εξουσίας-εκμετάλλευσης και τις πρακτικές για την καλύτερη εξυπηρέτησή του. Να μας μάθει να έχουμε πρόγραμμα στα πρότυπα ιδρυματοποίησης και αυτοματοποίησης σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας: πρωινό ζύπνημα, προσέλευση στο μάθημα, «χτύπημα κάρτας», ωράριο, διάλειμα, προαυλισμός, σκόλασμα και ότι περισσεύει να το λες ελεύθερο χρόνο... Να τρέχεις άβουλα προγραμματισμένος στο στίβο για να κόψεις την κορδέλα πρώτος και να πάρεις το 20αρι ή την προαγωγή.

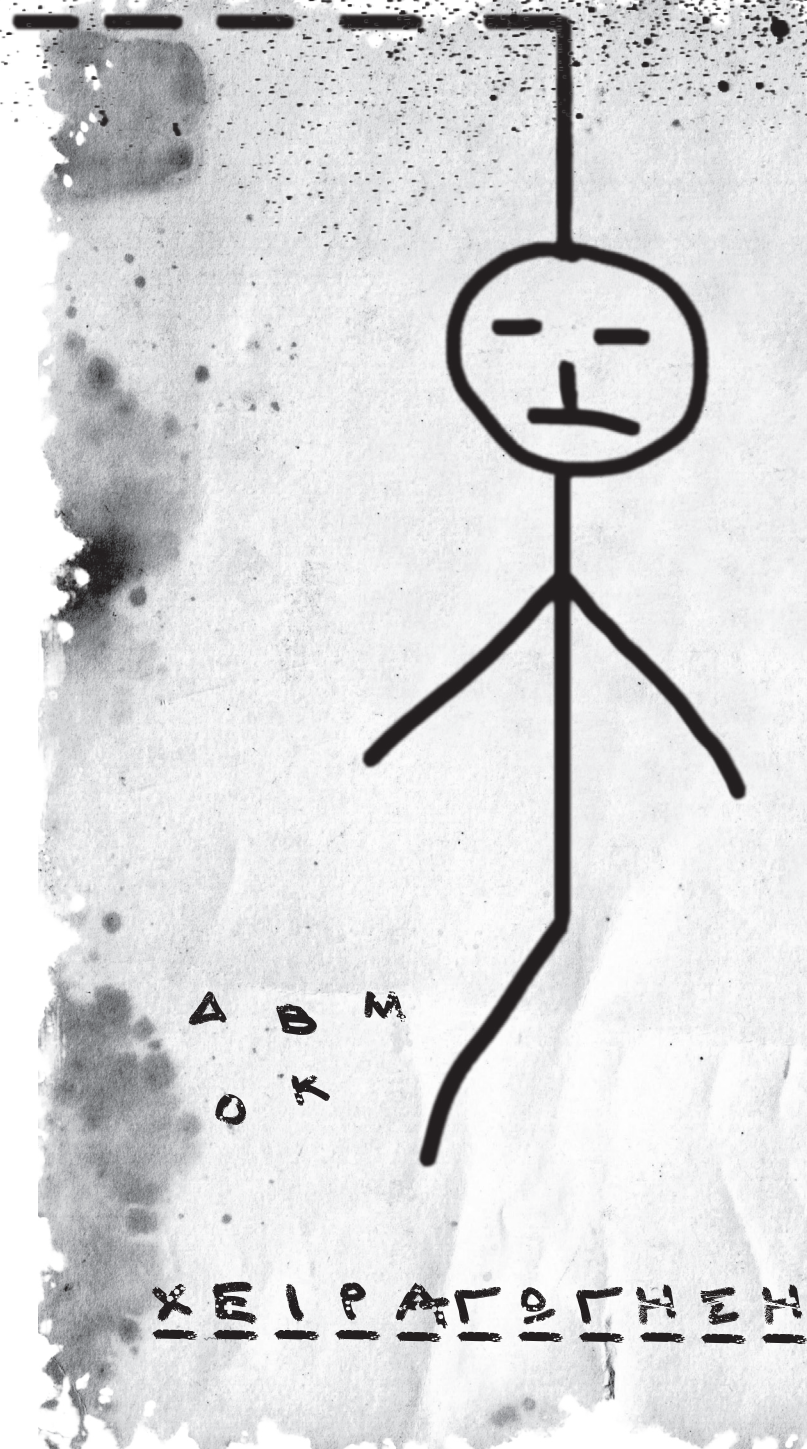
Η διαδικασία αναπαραγωγής συντελείται τόσο σε κοινωνικά, οικονομικά και πολιτισμικά πλαίσια. Το ιδεολογικό προκάλυμμα της κοινωνίας υφαίνεται ύπουλα από τον σχολικό μηχανισμό και ενσωματώνεται υποσυνείδητα στην αντίληψη κάθε ατόμου που ζυμώνεται μέσα στα γρανάζια αυτού του μηχανισμού. Η διαδικασία αυτής της ιδεολογικής ζύμωσης είναι ίσως η πρώτη οργανωμένη μορφή βίας που βιώνει το άτομο από τους κυρίαρχους θεσμούς. Ο ταξικός έλεγχος συγκροτείται και διατηρείται μέσα από την άσκηση αυτής της εξουσίας από τις άρχουσες τάξεις με σκοπό να επιβάλλουν έναν ορισμό του κοινωνικού κόσμου που είναι σύμφωνος με τα συμφέροντά τους και να επιβάλουν- μέσω του επίσημου αναλυτικού προγράμματος του σχολείου- τη κουλτούρα τους απαξιώνοντας ταυτόχρονα αυτή των κατώτερων κοινωνικών τάξεων. Έτσι καταρρίπτεται το δόγμα της πολιτικής ουδετερότητας του σχολικού μηχανισμού και της λειτουργίας ως θεσμού κοινωνικής κινητικότητας και μέσω ομαλής κοινωνικοποίησης των παιδιών. Το σχολείο παίζει ιδιαίτερο ρόλο στην εγκαθίδρυση και στη νομιμοποίηση ορισμένων μορφών γνώσης, τρόπων ομιλίας, ύφους, είδους και καταμερισμού εργασίας, φυλετικής υπεροχής και πολιτισμικών κωδικών ως ανώτερες και τελικά

επικρατέστερες. Εδώ πρέπει να προστεθεί η διαδικασία φυσικοποίησης των συμπεριφορών εκείνων των παιδιών που αντιδρούν σε έναν τόσο ομογενοποιημένο μηχανισμό. Όλες αυτές οι ομάδες παιδιών που δεν εντάσσονται ομαλά στις διαδικασίες κοινωνικοποίησης που προάγει το σχολείο κατατάσσονται αυτόματα σε ομάδες παρεκκλιόντων ορίζοντας τα αίτια της παρέκκλισης ως φυσικά χαρακτηριστικά που βρίσκονται μέσα στο παιδί ή στην κουλτούρα του και όχι στις ανισότητες που παράγονται από τις πολιτισμικές, κοινωνικές, οικονομικές ιεραρχήσεις της κοινωνίας. Στιγματίζοντας με αυτόν τον τρόπο όποιο παιδί διαφοροποιείται με τα απολύτως υγιή χαρακτηριστικά του αεικίνητου, της έντονης ανάγκης για παιχνίδι, της εξερεύνησης και των σωματικών δραστηριοτήτων και εξωτερικεύοντας παράλληλα τη δυσχέρειά τους στην στασιμότητα και στον περιορισμό. Πολύ συχνά καταδικάζονται, αυτά τα παιδιά, σε μια βιωμένη κατασταλτική εμπειρία και συχνά στη σχολική αποτυχία. Η ανελαστικότητα του συστήματος να χωρέσει τη διαφορετικότητα των παιδιών είναι άλλη μια απόδειξη για τον ομογενοποιητικό χαρακτήρα της κίμαδομηχανής που ονομάζεται εκπαιδευτικό σύστημα και πιο συγκεκριμένα, Ελληνικό Εθνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα.

**ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΦΥΤΑ ΟΡΟΥΣ ΜΑΣ ΘΕΡΕΙ,**

ΝΟΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΕΛΤΟ ΤΟΥ ΤΕΡΓΙΕΡΑ.

Όλο αυτό το παιχνίδι της ηγεμονίας και των εξουσιαστικών δομών μέσω των οποίων αναπαράγεται η ιδεολογία της άρχουσας τάξης και οι εξουσιαστικές σχέσεις δεν είναι μόνο θέμα εξαναγκαστικών αλλά και συναινετικών λειτουργιών. Τα σχολεία αποτέλεσαν και αποτελούν κατά την διάρκεια της ιστορίας τους κέντρα ταξικής πάλης, ιδεολογικής σύγκρουσης και αντίστασης από τις βαλλόμενες κοινωνικές ομάδες. Το κράτος μπορεί να έχει καθήκον να ικανοποιήσει τις βασικές ανάγκες του καπιταλισμού και να κερδίσει ταυτόχρονα και την κοινωνική συναίνεση αλλά αυτές οι διαδικασίες δεν γίνονται αναίμακτα. Πολλά τα παραδείγματα των μορφών κοινωνικής αντίστασης, σύγκρουσης και πάλης από τα παιδιά που απέρριψαν την σχολική κουλτούρα και αμφισβήτησαν τις υπάρχουσες κοινωνικές και οικονομικές δομές. Πολλοί οι νέοι που φτάνουν μέσα από διαδικασίες πολιτικής ευαισθητοποίησης και συνειδητοποίησης να χρησιμοποιούν και να εκμεταλλεύονται τον σχολικό μηχανισμό για να κατακτήσουν μια απελευθερωτική σχέση μεταξύ γνώσης και ρήξης, αναγνωρίζοντας και πολεμώντας τον σχολικό μηχανισμό και κατ' επέκταση τις κυρίαρχες δομές. Από την άλλη μεριά πόσοι είναι εκείνοι οι δάσκαλοι που μέσα στα στενά περιχαρακώματα του ρόλου του εκπαιδευτικού προσπαθούν να αποποιηθούν την εξουσιαστική αυτή σχέση ενήλικα-ανήλικα, να ακυρώσουν την εικόνα της αυθεντίας και της γνώσης σαν αντικείμενο μονόδρομης συναλλαγής. Να στήσουν ελεύθερες σχέσεις ανθρώπων που αλληλοδιδασκονται και αλληλοσυνδέονται με τον κόσμο που τους περιβάλλει, να ξεπεράσουν και να καταργήσουν κάθε συμβατική λογική παιδαγωγικής πρακτικής που είναι στοιχειοθετημένη πάνω στις αξίες της καταπίεσης, της εξουσίας, της ομοιομορφίας και της εκμετάλλευσης.

Εμείς, που γνωρίσαμε και αρνηθήκαμε αυτό το σύστημα χειραγώγησης και αναπαραγωγής των καπιταλιστικών αξιών, αρνούμαστε και κάθε ατομικισμού και ανταγωνισμού τις οποίες το εκπαιδευτικό σύστημα προτάσσει ως μοναδικό μοντέλο της ατομικής επιτυχίας και της κοινωνικής καταξίωσης. Προτάσσουμε και υπερασπιζόμαστε την ανάγκη του κάθε παιδιού να κοινωνικοποιείται μέσα από συλλογικές, αντιαυταρχικές και ελευθεριακές διαδικασίες μάθησης. Η γνώση οφείλει να στηρίζεται σε συνθήκες προεραϊκότητας* και όχι καταναγκασμού και νομικού δικαίου**. Η διαδικασία απόκτησής της να φέρει συλλογικά χαρακτηριστικά και το σχολείο να αποτελεί χώρο όπου τα παιδιά αποδεσμευμένα από τα ενοχικά συμπλέγματα θα σχετίζονται με ενήλικες απαλλαγμένους από το ρόλο της αυθεντίας, συνθήκες που ενισχύουν τις εξουσιαστικές σχέσεις. Απέναντι στην ατομική επιτυχία και στο γενικό πνεύμα ανταγωνισμού που επιβάλλει το σχολικό πρόγραμμα προτάσσουμε την αλληλεγγύη και την ισότητα των μαθητών. Οι πρακτικές της εξατομίκευσης είναι η πάγια και πιο επιτυχημένη μέθοδος του συστήματος για την διαίρεση των καταπιεσμένων. Οι επιλογές αντίστασης των μαθητών ακόμα και στα πιο ασφυκτικά συστήματα εκπαίδευσης, όπως το κλειστό χιούμορ της ομάδας των μαθητών που στοχεύει στην άρση των εξουσιαστικών ρόλων των καθηγητών, η παραπλάνηση των δασκάλων, η αλληλοβοήθεια στη διαδικασία των εξετάσεων έως και οι καταλήψεις των σχολικών μονάδων καταδεικνύουν την έντονη τάση ή και συνειδητή επιλογή των μαθητών να καταργήσουν τις στενές περιχαρακώσεις του σχολείου και των κανόνων του. Συχνά είναι τα φαινόμενα αντιβίας από τους μαθητές όπως αυτά εμφανίζονται στις προσπάθειες απελευθέρωσης και οικειοποίησης των σχολικών τους

χώρων. Η βία όμως αρχίζει πάντα από εκείνους που καταπιέζουν, που εκμεταλλεύονται, που δεν αναγνωρίζουν τους άλλους για ανθρώπους αλλά ως γρανάζια των μηχανών τους και όχι από εκείνους που βιώνουν την καταπίεση και την εκμετάλλευση. Η αντιβία αυτή λοιπόν χρησιμοποιείται από όλους εκείνους που τους ευνουχίζει το σχολικό σύστημα καθημερινά, μέσα από τις αφομοιωτικές, εθνοκεντρικές, πατριαρχικές, ομογενοποιητικές του διαδικασίες.

*Προεραϊκότητα στην εκπαίδευση : Οι μαθητές δεν είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν μια σειρά μαθημάτων κοινά για όλους. Σε κάθε μαθητή αναγνωρίζεται το δικαίωμα να αυτορυθμίσει το πρόγραμμά του και να αποκτήσει δεξιότητες μέσα από γνωστικά αντικείμενα που διαλέγει ο ίδιος και ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα του.

**Νομικό δίκαιο : Η συνθήκη κατά την οποία η υποχρεωτικότητα συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία κατοχυρώνεται νομικά και όποιος δεν υπακούει έχει νομικές κυρώσεις. Όπως για παράδειγμα οι γονείς που θα αρνηθούν να στείλουν το παιδί τους στο σχολείο.

**ΑΝΤΙΦΑ ΚΑΙ Α.Σ.Α.Β.
ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ
ΣΕ ΚΑΘΕ ΓΕΙΤΟΝΙΑ
ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

**ΑΙΘΟΥΣΕΣ
ΠΛΗΘΗΣ
ΤΗΣ
Η ΖΩΗ ΚΑΝΕΙ**

ΚΟΠΦΑΝΑ

Σύντομη Ιστορική Αναδρομή

Η εκπαίδευση στην Ευρώπη από τον 3ο αιώνα μ.χ., με την εμφάνιση των πρώτων τριγμών στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία από εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες, μέχρι τον 15ο αιώνα οργανωνόταν αποκλειστικά από την εκκλησία. Δημιουργήθηκαν σταδιακά μικρά σχολεία που παρείχαν δωρεάν εκπαίδευση σε πλούσιους και φτωχούς και εξυπηρετούσαν την προσπλυτιστική πολιτική της εκκλησίας, ενώ μέχρι τον 9ο αιώνα η εκκλησία είχε δημιουργήσει ένα εκτεταμένο σχολικό δίκτυο. Τον 13ο αιώνα είχε επεκτείνει την εκπαιδευτική της δραστηριότητα, παρείχε πρακτική επαγγελματική εκπαίδευση και ίδρυσε τα πρώτα πανεπιστήμια, αποσκοπώντας στην εδραίωση και εξάπλωση της εξουσίας της. Μόνο μετά την Αναγέννηση, τον 15ο και 16ο αιώνα λόγιοι ίδρυσαν σχολεία και πανεπιστήμια χωρίς όμως να καταφέρουν να αμβλύνουν την κυριαρχία της εκκλησίας. Οι μεγάλες αλλαγές όμως, που συντελούνταν στην Ευρώπη στα τέλη του 18ου και στις αρχές του 19ου αιώνα σε γεωγραφικό, πολιτικό, τεχνολογικό, οικονομικό και πολιτισμικό επίπεδο, είχαν ως συνέπεια την επικράτηση της αστικής τάξης και την αποδυνάμωση της εκκλησίας, με αποτέλεσμα η εκπαίδευση να περάσει σταδιακά, μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα, εξολοκλήρου στα χέρια του κράτους.

Τα νεοσύστατα έθνη-κράτη είχαν ανάγκη από θεσμούς που θα επέβαλλαν και θα διατηρούσαν την εθνική ομοιομορφία, βασιζόμενα κατά κύριο λόγο στην εκμάθηση μιας κοινής γλώσσας. Η επιβολή της στην εκπαίδευση συντέλεσε στη διαμόρφωση μιας ορισμένης κουλτούρας, μιας ορισμένης εθνικότητας καθιστώντας τη σχολική παιδεία ως το ισχυρότερο όπλο για τη δημιουργία των εθνών και τη σταδιακή αποκοπή των πληθυσμών από τις τοπικές κουλτούρες και παραδόσεις και την ένταξή τους σε μια ευρύτερη φανταστική κοινότητα, αυτή του έθνους-κράτους. Στα πλαίσια της ομογενοποίησης των ετερόγλωσσων πληθυσμών η εκπαίδευση στα πρώτα χρόνια των εθνών-κρατών, αφορούσε κυρίως στοιχειώδεις γνώσεις όπως ανάγνωση, γραφή και αριθμητική.

Μετά τη βιομηχανική επανάσταση, η εφαρμογή των τεχνολογιών και η δημιουργία εργοστασίων, επέφεραν καινοτομίες στον τομέα της παραγωγής και απαιτούσαν αναδιαμόρφωση της οργάνωσης και του καταμερισμού της εργασίας, οπότε η κυρίαρχη τάξη αντιλαμβάνεται ότι χρειάζεται καταρτισμένους εργάτες και κατάλληλα στελέχη. Οι αυξημένες ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό, ικανοποιούνται με τις βίαιες εκκενώσεις της υπαίθρου, είτε άμεσα με εξαναγκασμό είτε έμμεσα λόγω ανέχειας, και τη μαζική μετακίνηση των αγροτικών πληθυσμών στις πόλεις, προκειμένου να μετατραπούν σε εργάτες. Οι συνθήκες αυτές επέβαλλαν αφενός την αναδιαμόρφωση της εκπαίδευσης, δίνοντας έμφαση στον τεχνικό και επιστημονικό τομέα, καθώς μόνο έτσι η εκπαίδευση θα ήταν προσανατολισμένη στις ανάγκες της παραγωγής. Αφετέρου ήταν αναγκαίο το σχολικό περιβάλλον να βοηθήσει στην ταχύτερη ενσωμάτωση των αγροτικών πληθυσμών στο νέο τους εργασιακό περιβάλλον, το εργοστάσιο. Οι ομοιότητες της εκπαίδευσης με την παραγωγική διαδικασία και το εργοστασιακό τοπίο προσανατολίστηκαν προς αυτό το στόχο. Η κοινή ώρα προσέλευσης, η διαμόρφωση των σχολικών αιθουσών και των εργοστασιακών κτιρίων, το προκαθορισμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και η ρουτίνα της εργασίας, ο αυστηρός καθηγητής-αυθεντία και ο προϊστάμενος της μονάδας παραγωγής, είναι διαφορετικές όψεις της ίδιας διαδικασίας που καθόρισε τη μετατροπή των αγροτικών πληθυσμών σε εργατικό δυναμικό και των υπηκόων των τελών του 18ου αιώνα στους πολίτες των αρχών του 20ου αιώνα.

Σχολείο: όργανο επίτευξης της εθνικής ενότητας...

«ω χαίρε έθνος Ελλήνων»

Κατά τη διαδικασία κατασκευής και διατήρησης των εθνικών κρατών αναγκαία προϋπόθεση ήταν και είναι η δημιουργία και η συντήρηση μιας ενιαίας εθνικής ταυτότητας η οποία μέσα από την ομογενοποίηση των πληθυσμών κάτω από κοινά χαρακτηριστικά θα στοιχειοθετεί την μοναδικότητα και ανωτερότητα του εκάστοτε έθνους έναντι των υπολοίπων. Στο παράδειγμα της Ελλάδας η εθνική ταυτότητα φέρει δύο βασικές βεβαιότητες, αυτές της γλωσσικής και της θρησκευτικής ομοιογένειας και στήθηκε πάνω σε δύο βασικά χαρακτηριστικά που αποδεικνύουν την ανωτερότητα της ελληνικής φυλής, την ιστορική συνέχεια από την αρχαία Ελλάδα και την ηρωική αντιστασιακή φύση των Ελλήνων. Η κατασκευή λοιπόν της εθνικής ταυτότητας έχει ανάγκη από έναν μηχανισμό ώστε να μεταδίδεται και να συντηρείται. Η εθνική διαπαιδαγώγηση ως εργαλείο του κράτους ικανοποιεί αυτή την ανάγκη όχι μόνο από τη διδασκαλία των μαθημάτων της ιστορίας, της γλώσσας, της γεωγραφίας και των θρησκευτικών αλλά και από μια σειρά παρωχημένων, συντηρητικών και καταπιεστικών πρακτικών όπως είναι η προσευχή, η χρήση θρησκευτικών συμβόλων, οι εθνικές εορτές και οι παρελάσεις.

Από τη σύσταση λοιπόν του ελληνικού έθνους-κράτους κατοχυρώνεται το θρησκευτικό και το γλωσσικό κριτήριο εξασφαλίζοντας την ομοιομορφία του πληθυσμού. Σε αυτό το έργο μεγάλο ρόλο έπαιξε και η επίσημη εκκλησία που κατά τη διαδικασία εγκαθίδρυσής του το κράτος επένδυσε όχι τόσο σε κοσμικά χαρακτηριστικά αλλά στηρίχθηκε και συνεργάστηκε περισσότερο με την εκκλησία. Στον τομέα ειδικά της εκπαίδευσης σε πολλές ιστορικές περιόδους (όπως Βυζάντιο-Τουρκοκρατία) η εκκλησία εμπλεκόταν και ρύθμιζε τα χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι ακόμα σήμερα έχουμε το υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Κατά τη σύστασή του Ελληνικού κράτους όμως το μεγαλύτερο 1/4οσοστό του κόσμου που ζει στο νεοσύσταθέν κρατίδιο δεν μιλάει και δεν κατανοεί την επίσημη δηλωθείσα γλώσσα, την ελληνική και δεν είναι Χριστιανός Ορθόδοξος. Έτσι και για τη στοιχειοθέτηση του κύρους της Ελλάδας έρχεται η πιο προβοκατόρικη καταστρατήγηση των διαφορετικών φυλετικών ταυτοτήτων που συνυπήρχαν στον χώρο που εγκαταστάθηκε το κράτος της Ελλάδας (το 1928 κίνηση μετονομασίας όλων των ξένων τοπωνυμίων) καθώς και το μεγαλύτερο πολιτικό σχέδιο εξολόθρευσης όποιων γλώσσας εκτός της επίσημης(το 1945 ο Μεταξάς απαγορεύει την ομιλία οποιασδήποτε άλλης γλώσσας) και όποιων θρησκευτικής διαφορετικότητας. Η καταστολή έχει εγγραφεί στη συλλογική μνήμη όλων αυτών των πληθυσμών και οι

επιλογές της οποιασδήποτε κυβέρνησης είναι να κρατηθούν όλα αυτά τα κομμάτια της ιστορίας παντελώς άγνωστα... και το έχει καταφέρει μια χαρά εφόσον η ελληνική γλώσσα γίνεται η επίσημη του κράτους και της εκπαίδευσης και η Ορθοδοξία, η κυρίαρχη θρησκεία αποκλείοντας έτσι μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού και καταστρώντας την αποσιώπηση και την απόκρυψη της διαφορετικότητας (γλωσσικής, εθνοτικής, φυλετικής, θρησκευτικής) ως τα βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, τα οποία διατηρούνται μέχρι και σήμερα συντηρώντας το ιδεολόγημα της εθνικής ενότητας και χρησιμοποιώντας το ως ένα από τα πιο αποτελεσματικά κατασταλτικό και διασπαστικό εργαλείο για τους καταπιεσμένους. Τα πιο ισχυρά μέσα κατάκτησης αυτού του σκοπού είναι μαθήματα, όπως τα θρησκευτικά που συνεχίζουν να αποτελούν ένα οπισθοδρομικό, ρατσιστικό και προσπλυτιστικό μάθημα, ενώ η ιστορία και η γεωγραφία μαθήματα γεμάτα ανακρίβειες και αποσιωπήσεις στην προσπάθεια αυτή, να προκρίνουν την ιστορική συνέχεια και την εδαφική διάσταση της εθνικής ταυτότητας.

Από την άλλη οι εθνοφασιστικές πρακτικές των εθνικών εορτών και των παρελάσεων προάγουν την εθνική υπερηφάνεια για τους ήρωες προγόνους, μεταφράζοντας πολλές φορές την βαρβαρότητα για πατριωτισμό και συσπειρώνοντας τα παιδιά γύρω από φαντασιακούς εθνικούς εχθρούς προκρίνοντας τη λογική της

στρατικοποίησης. Παρωχημένες πρακτικές που αποδίδουν φόρο τιμής στους αγωνιστές του έθνους χρησιμοποιούνται ακόμα για την υπεράσπιση του δόγματος της εθνικής ενότητας. Πολύ πετυχημένες πρακτικές για να εισαγάγουν τον «ανθό της νεολαίας» στο παιχνίδι της εθνικής περηφάνειας εφόσον είναι στηριγμένες πάνω στις λογικές της ανακρίβειας, της ωραιοποίησης, της ταξικής αποσιώπησης και της στρατολόγησης μυαλών χωρίς καμία κριτική ματιά και διαφορετικότητα. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε το ότι από το 1936, όπου και καθιερώθηκε η μαθητική παρέλαση, μέχρι και σήμερα οι μαθητές παρελαύνουν με ομοιόμορφη εμφάνιση και σοβαροφανές ύφος, συντεταγμένα και πειθαρχημένα στα πρότυπα του στρατού. Μια ολόκληρη διαδικασία που διαφημίζει την απόλυτη ομοιομορφία, επιδεικνύοντας την αναγνώριση και την υποταγή του πλήθους στην εξουσία των «επισήμων». Όλες αυτές λοιπόν οι πρακτικές καταδεικνύουν με άμεσο τρόπο το κατά πόσο το σχολείο προπαγανδίζει τα συμφέροντα κράτους και κεφαλαίου, αποτελώντας μια προσομοίωση της κοινωνίας και συμπυκνώνοντας τα αστικά ιδεολογήματα του εθνικισμού, του φασισμού και της εθνικής ενότητας.

Κανένα άλλο εκπαιδευτικό σύστημα δεν θα μπορούσε να κάνει καλύτερα αυτή τη δουλειά από ένα που χειραγωγείται από την κεντρική εξουσία και προάγει μια και μοναδική, ομοιόμορφη εκπαιδευτική πολιτική. Το ελληνικό σύστημα είναι ίσως ένα από τα πιο συγκεντρωτικά συστήματα προάγοντας συλλογικές αλλαγές και πάντοτε κρατώντας απ' έξω τους κύριους ενδιαφερόμενους, μαθητές και εκπαιδευτικούς. Αλλαγές πάνω στο πνεύμα της τεχνοκρατικής λογικής είναι άλλωστε και τα νέα μέτρα που προωθεί το κράτος για την όλο και εντονότερη εντατικοποίηση της εκπαίδευσης.

2011: η "αναδιάρθρωση" της παιδείας.

Συγχωνεύσεις – Καταργήσεις σχολείων. Περικοπές στις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων. Δραματική μείωση των μόνιμων διορισμών, την ίδια στιγμή, που αυξήθηκε δραματικά ο αριθμός των συνταξιοδοτήσεων λόγω των αντισφαλιστικών μέτρων της κυβέρνησης. Συμπτώξεις τμημάτων, αυξάνοντας τον αριθμό των μαθητών ανά τάξη. Νέα ολόημερα δημοτικά. Ρόλος μάνατζερ στους διευθυντές σχολικών μονάδων. Κατάργηση του ΟΕΔΒ, με αποτέλεσμα τα βιβλία να εκδίδονται πλέον από ιδιώτες με ότι συνεπάγεται αυτό. Πλήρης εγκατάλειψη της Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης και της Ενισχυτικής Διδασκαλίας.

Το Υπουργείο Παιδείας του ΔΝΤ, δεν κουράζεται να αποδεικνύει ότι ο αποκλειστικός σκοπός του δεν είναι «καθαρά παιδαγωγικός» όπως κραυγάζει όπου βρει ευκαιρία, αλλά η μείωση του κόστους και η πλήρης απαξίωσή της δημόσιας εκπαίδευσης με σκοπό την ιδιωτικοποίησή της. Στις αρχές του Μάρτη δημοσιεύτηκαν τα σχέδια του υπουργείου παιδείας για εκτεταμένες συγχωνεύσεις και καταργήσεις δημοτικών, γυμνασίων και λυκείων σε όλη την Ελλάδα (συνενώνονται 1.933 σχολεία σε 877, καταργούνται δηλαδή πάνω από 1.000 σχολεία!!!) αποτέλεσμα της δραστηκής μείωσης των κονδυλίων για τη σχολική χρονιά 2011-2012 (το ποσοστό για την Παιδεία που προβλέπει ο νέος προϋπολογισμός είναι 2,75% - το μικρότερο ποσοστό που έχει δοθεί την τελευταία 30ετία, ενώ η δημόσια χρηματοδότηση για τα σχολεία αποτελεί μόλις το 50% του μέσου όρου της προηγούμενης δεκαετίας) καθώς και για να προχωρήσουν σε παύση των διορισμών και σε προσλήψεις εκπαιδευτικών με συμβάσεις ορισμένου χρόνου μόνο μέσω ΕΣΠΑ συνθλίβοντας με αυτόν τον τρόπο τα εργασιακά τους δικαιώματα. Με την έναρξη του νέου σχολικού έτους τα σχέδια αυτά γίνονται πράξη δυσχεραίνοντας την καθημερινότητα μαθητών, δασκάλων, γονέων.

Φέτος εκτός των άλλων, έγιναν οι λιγότεροι διορισμοί της τελευταίας δεκαετίας, καταργήθηκαν ουσιαστικά η πρόσθετη και η ενισχυτική διδασκαλία, αποφιλώθηκαν τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, οδηγήθηκαν σε κλείσιμο πολλά αθλητικά σχολεία. Παράλληλα, καταργούνται δεκάδες γραφεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Γραφεία φυσικής αγωγής και τεχνικής εκπαίδευσης. Ενοποιούνται σε οικονομικό και διοικητικό επίπεδο οι περιφερειακές διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας σε κάθε περιφέρεια. Οι αρμοδιότητες των γραφείων μεταφέρονται στο διευθυντή σχολικής μονάδας, ο οποίος μετατρέπεται σε μάνατζερ και αξιολογητή - επιθεωρητή με υπερεξουσίες, οι οποίες αφαιρούνται από το σύλλογο διδασκόντων. Ο νέος ρόλος του συλλόγου διδασκόντων είναι καθαρά διακοσμητικός ενώ ο διευθυντής ως απόλυτος μονάρχης αποφασίζει αυτοβούλως για όλα τα θέματα που αφορούν τη σχολική μονάδα (αυτοαξιολόγηση σχολείου, αξιολόγηση εκπαιδευτικών, αποκλειστική ευθύνη συμπλήρωσης των ατομικών φακέλων των εκπαιδευτικών, πειθαρχικός προϊστάμενος για το προσωπικό του σχολείου έχοντας τη δυνατότητα επιβολής ακόμα και της πειθαρχικής ποινής του προστίμου μέχρι το ένα έκτο των μηνιαίων αποδοχών τους).

Οι συγχωνεύσεις - καταργήσεις σχολείων, είναι ένα ακραίο μέτρο συρρίκνωσης των μορφωτικών δικαιωμάτων. Χιλιάδες μαθητές θα εξαναγκαστούν σε εξοντωτικές μετακινήσεις ενώ χιλιάδες οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών καταργούνται σε όλη την εκπαίδευση. Αυτό θα έχει ως συνέπεια την περαιτέρω υποβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, μεγάλα πολυδύναμα σχολεία τύπου Γκράβας θα δημιουργηθούν στα αστικά κέντρα, θα αυξηθεί δραματικά την αναλογία μαθητών ανά εκπαιδευτικό (30 μαθητές στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση). Αποκαλύπτεται ανοιχτά πλέον ο ψευδεπίγραφος χαρακτήρας των κυβερνητικών εξαγγελιών για το «νέο σχολείο» και για το «πρώτα ο μαθητής» ενώ στην πραγματικότητα πρόκειται για νέα σχολεία-επιχειρήσεις με πρώτο το κεφάλαιο. Αποδεικνύεται στην πράξη ότι οι σχεδιασμοί του υπουργείου του ΔΝΤ για το «νέο σχολείο» οδηγούν, όχι μόνο στην απαξίωση του, αλλά ακόμα και σε λουκέτα σχολικών μονάδων.

Ένα ακόμα «παιδαγωγικό» μέτρο είναι και τα νέα ολοήμερα δημοτικά. Στα σχολεία αυτά αυξάνεται το διδακτικό ωράριο παιδιών 6-12 ετών σε 35 ώρες υπερεργασίας την εβδομάδα (οι ώρες εργασίας ενός εργάτη πλήρους ωραρίου) όταν ο μέσος όρος της Ευρώπης είναι το πολύ 20-25 ώρες. Ξεκάθαρος στόχος είναι η αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα στον ανώτατο αριθμό των 25 + 10%, αριθμός που όπως φαίνεται θα επικρατήσει να είναι ο ελάχιστος. Ο κατακερματισμός της γνώσης και ο καταμερισμός του εκπαιδευτικού έργου σε 5-6 διαφορετικούς δασκάλους κάθε μέρα θα επιβάλλουν το χάος στη σκέψη των

μικρών μαθητών. Ανεπηρέαστος δε μένει ούτε ο τομέας της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς προβλέπεται η δημιουργία του “ Νέου Λυκείου”, το οποίο θα βασίζεται στο τρίπτυχο: λίγα μαθήματα, δραστικός περιορισμός της “περιττής” γενικής παιδείας και εξειδίκευση ανά κύκλο μαθημάτων.

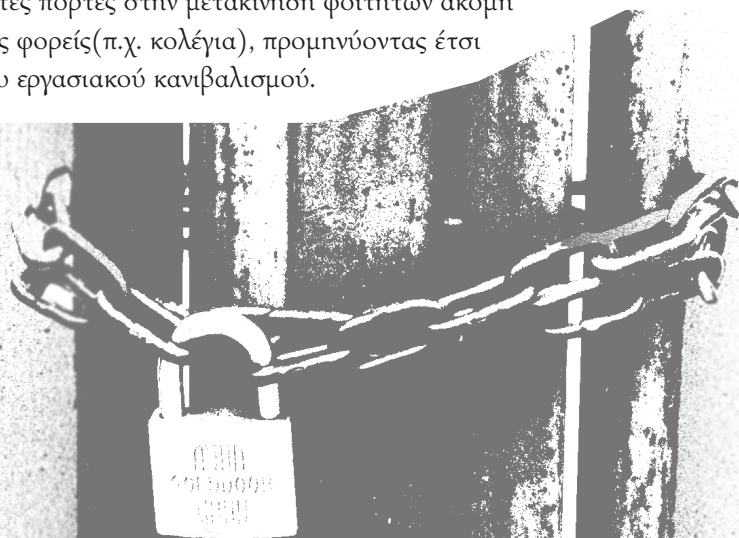
Εν μέσω οικονομικής κρίσης και οφθαλμοφανούς κατάρρευσης και των τελευταίων δημοκρατικών προσωπείων, το κράτος επιχειρεί συνολική και άνευ προηγουμένου επίθεση πλήττοντας κάθε πτυχή της καθημερινότητας του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Απ’ την επίθεση αυτή δε θα μπορούσε να ξεφύγει ο τομέας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο οποίος με την εφαρμογή του νέου νόμου-πλαίσιο απογυμνώνεται απ’ τον -διάτρητο- μορφωτικό του μανδύα, επιβεβαιώνοντας πως η κρατική εκπαίδευση δεν είναι τίποτα παραπάνω απ’ τον προθάλαμο της μισθωτής εργασίας, τη μονάδα παραγωγής ευπόληπτων “ενεργών” πολιτών.

Η ευθεία επίθεση του κράτους στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης γίνεται άμεσα κατανοητή με μια απλή ανάγνωση του νόμου. Αναλυτικά, τόσο η οικονομική όσο και η ακαδημαϊκή διαχείριση του πανεπιστημίου μετατίθεται σε ιδιώτες-μάντζερ προσδίδοντας και επίσημα το ρόλο της μαριονέτας της αγοράς στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Τα ΝΠΙΔ(Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου-μάντζερ) αναλαμβάνουν την ευθύνη εύρεσης χορηγών-εταιριών καθιστώντας τα πανεπιστήμια επιχειρήσεις παραγωγής ανθρώπινου δυναμικού στην υπηρεσία του κεφαλαίου. Οι εν λόγω εταιρίες ανάγονται στους βασικούς διαχειριστές της παρεχόμενης εκπαίδευσης, επιταχύνοντας τη ρομποτοποίηση των φοιτητών, εξειδικεύοντας εργαζόμενους και στελέχη αποκλειστικά και μόνο στα μέτρα των επιχειρήσεων-χορηγών, η εισαγωγή των οποίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επιφέρει τον διαχωρισμό των σχολών σύμφωνα με τους όρους αγοράς. Δηλαδή σε αυτές των οποίων οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν έχουν καμία αγοραστική αξία, αποτελώντας τα δυνάμει κλειστά τμήματα και σε αυτές που εμφανίζοντας καλές αποδόσεις, επικροτούνται με κρατικά μόνους. Επιχειρείται η δημιουργία διαφορετικών ταχυτήτων πτυχίων πάνω στην ίδια ειδικευση, το οποίο σημαίνει, διάσπαση της μαθησιακής συνέχειας σε 2ετείς και 3ετείς κύκλους σπουδών μεταφρασμένους σε μονάδες και ανοιχτές πόρτες στην μετακίνηση φοιτητών ακόμη και από ιδιωτικούς φορείς(π.χ. κολέγια), προμηνύοντας έτσι την κορύφωση του εργασιακού κανιβαλισμού.

Τα νέα αυτά μέτρα επιβεβαιώνουν για ακόμη μια φορά την βασική λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος ως κιμαδομηχανή παραγωγής υπάκουου και καλοφορμαρισμένου εργατικού δυναμικού, εκπαιδευμένου σε συνθήκες μόνιμης ανασφάλειας, υπόλογου σε ασταμάτητες κρίσεις επιτροπών και υποχρεωμένου σε ένα άεναο κυνηγητό του πιο ελκυστικού πακέτου σπουδών.

Τέλος, η κατάργηση του πανεπιστημιακού άσυλου κατοχυρώνεται πλέον νομικά, καθώς η χρήση των χώρων του -ατομικά και συλλογικά- για κινηματικούς σκοπούς και πολιτικές διεργασίες, αποτελούσε ανοιχτή πληγή για το κράτος. Αυτό όμως που δεν γνωρίζει η κυριαρχία, είναι πως το άσυλο δεν καθορίζεται από κάποια παράγραφο σε κάποιο νομοσχέδιο. Το άσυλο το καθορίζει ο δρόμος και όσοι μέσω διαλεκτικών και συγκρουσιακών διαδικασιών του έδωσαν ζωή και υπόσταση μετατρέποντάς το σε κέντρο αγώνα και αντικαθεστωτικής δράσης.

Τα παιδιά σου δεν είναι δικά σου παιδιά
Είναι οι γιοί και οι κόρες της λαχτάρας της ζωής για τον εαυτό της.
έρχονται στον κόσμο μέσα από εμένα αλλά δεν προέρχονται από εμένα
και παρότι είναι μαζί σου, δεν ανήκουν σε εμένα
Μπορείς να τους δώσεις την αγάπη σου, όχι όμως τις σκέψεις σου
γιατί έχουν τις δικές τους.
Μπορείς να στεχάσεις το σώμα τους, όχι όμως την ψυχή τους
γιατί η ψυχή τους ζει στο σπίτι του αύριου,
που εσύ δεν μπορείς να επισκεφτείς ούτε καν στα όνειρά σου
Μπορείς να πασχίσεις να τους μοιάσεις
μην προσπαθήσεις όμως να τα κάνεις να σου μοιάσουν.
γιατί η ζωή δεν πηγαίνει πίσω, ούτε μένει στο χτες.
είσαι το τόξο από το οποίο τινάζονται σαν ζωντανές βιάντες τα παιδιά σου...

Kahlil Gibran «Ο κήπος του προφήτη»

Άλλη μια μέρα όπως όλες αρχίζει αργά το πρωί μου τρέχει η κόρη μου αβροειδώς
 ανοίγω τα μάτια μου χωρίς να το θέλω, το σχολείο μου μετατρέπεται ένα μεγάλο μπαρ
 που προστάζει για μια κοινωνία που θα γίνει νταβαζής ή θα γίνει πουταλά,
 μια βίβλος που οφθαλμολογεί ούτως ή άλλως τα ηθικά γινώσκω κ' όση ανήκω σε κάποια ομάδα,
 τα παιδικά μου χρόνια περνούν εδώ, περπατώ το κούρσο να ν' αρχίσω να ζω,
 κάποιες στιγμές φιλολογώ στην οκτώ, πλάττω μια βίβλο να φέρει κ' να με κερδίσει
 λουλούδια που αψηφάει κ' όλα, κατά βάθος συνταχθεί με την χαρά της ζωής
 Απείρωτες, ύψος, με το στόμα μου κλειστό εφίση η ζωή μου κ' τον ήλιο και το κούρσο
 γέλατο με σ' ύψος που κλάψαν πάνω να λυγίσει στα σκοτεινά, κ' ούτως ή άλλως
 με κατὰ βάθος υπάρχει λόγος σ' όλα, δεν πρέπει να ναι, μετὰ χρόνια ελευθερία
 γιατί τότε θα βρούμε όλα όσα μας κρύβει κ' θα σκεφτούμε τίποτα να σκεφτούμε να φέρει
 με έκουσες απείρω κ' όλα, των τ' ούτως ή άλλως, σκέψου ακόμα κ' όλα μετὰ χρόνια
 κ' όλα κ' όλα περπατώ μετὰ τ' ούτως ή άλλως, μετὰ χρόνια κ' όλα μετὰ χρόνια...

είναι όλη η ζωή σου

Μενομήνα ζωικά - Σχολείο